

Soạn bài: Đò lèn (Nguyễn Duy)

Hướng dẫn Soạn bài: Đò lèn (Nguyễn Duy)

Câu 1:

Kí ức tuổi thơ hiện lên trong tâm tưởng nhà thơ vừa sinh động hồn nhiên vừa đầy suy tư day dứt. Bài thơ có 6 khổ thơ thì đến 5 khổ là kí ức tuổi thơ. Kí ức hiện lên với hai mảng hình ảnh tương phản, ngầm thể hiện sự ân hận, day dứt của nhân vật tôi trong quá trình nhận thức.

- Hai khổ thơ đầu: Đó là kí ức tuổi thơ hồn nhiên, vô tư với những trò chơi nghịch ngợm của trẻ con (*câu cá, bắt chim, hái trộm nhãn, nínú váy theo bà đi chợ, ...*). Đó là niềm say mê, mơ mộng thế giới hư ảo của tiên Phật, thánh thần (*chơi đèn Cây Thị, xem lễ đèn Sòng, tâm hồn trẻ thơ ngây ngất trước mùi thơm của hương trầm, hoa huệ, trước điệu hát vắn của cô đồng, ...*)

- Ba khổ thơ tiếp: Hiện lên hình ảnh người bà trong cuộc đời thực với bao vất vả, khổ cực, gian nan. Cuộc sống nghèo khó nên phải "*mò cua xúc tép*", "*gánh chè xanh*" trĩu nặng trên vai cùng bà con xuôi ngược buôn bán khắp nơi; ăn "*củ dong riêng luộc sượng*" để cầm hơn qua cơn đói khát; thời chiến tranh ác liệt, nhà bà bị bom Mỹ dội bà phải đi "*bán trứng ở ga Lèn*"

- Đứa cháu vô tư đến mức vô tâm không nhận ra nỗi vất vả cơ cực của bà.

Câu 2: Tình cảm sâu nặng đối với người bà được biểu hiện qua:

- Hình ảnh người bà: mò cua xúc tép ,gánh chè xanh những đêm lạnh ,bán trứng ga Lèn ngày bom Mỹ dội, năm đói củ dong riêng luộc sượng Đó là những hình ảnh thể hiện sự cơ cực, tàn tảo, yêu thương.

- Tình cảm của nhà thơ khi nghĩ về bà ngoại:

+ Thấu hiểu nỗi cơ cực, tàn tảo, tình yêu thương của bà .Thể hiện tình yêu thương, sự tôn kính, lòng tri ân sâu sắc đối với bà.

+ Sự ân hận, ngậm ngùi, xót đau muộn màng:

*Khi tôi biết thương bà thì đã muộn
Bà chỉ còn một nắm cỏ thôi*

Câu 3:

Trong *Bếp lửa*, nhà thơ Bằng Việt thể hiện tình cảm dành cho bà bằng việc tái hiện những hồi ức thiêng liêng, cảm động về tình bà cháu. Tình cảm ấy được thể hiện qua tiếng tu hú tha thiết, qua hình ảnh bếp lửa bập bùng.

Nét độc đáo trong cách thể hiện tình cảm đối với người bà của Nguyễn Duy là bộc lộ tình cảm trực tiếp, những kí ức ứa về dạt dào rất chân thành, không che đậy dưới bất kì hình ảnh, biểu tượng nào. Mặt khác, nhà thơ còn bày tỏ tình cảm đối với bà bằng những lời thơ tự trách mình, như ăn năn hối lỗi khi nhớ về một thời vô tâm, vụng dại đã qua, chưa kịp làm gì để thương và đền đáp công ơn của bà.